

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4114-01-08/2013
I/13/001

tekst ujednolicony

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	I/13/001 – Wykonywanie przez gminy województwa zachodniopomorskiego zadań w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Sylvia Melnik, specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 85828 z 28.03.2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Kamieniu Pomorskim, ul. Stary Rynek 1, 72-400 Kamień Pomorski. ²
Kierownik jednostki kontrolowanej	Bronisław Karpiński, od 6 grudnia 2006 r. Burmistrz Kamienia Pomorskiego. (dowód: akta kontroli str. 3-4, 247)

Ocena ogólna

II. Ocena kontrolowanej działalności

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Urzędu w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt w Gminie Kamień Pomorski w latach 2012 -2013 (do 31.03.).

Ocenę powyższą uzasadnia:

- powierzenie w kontrolowanym okresie wykonywania na terenie Gminy zadań z zakresu ochrony przed bezdomnymi zwierzętami firmom: Animal Control³ (w okresie od stycznia do października 2012 r.) oraz Larus (w okresie od października 2012 r. do marca 2013 r.), które nie posiadały zezwolenia Burmistrza, wydanego zgodnie z dyspozycją wynikającą z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁴. Kwota wydatkowana w następstwie działań stanowiących naruszenie prawa wyniosła 24.907 zł,
- powierzenie w 2012 r. wykonywania zadań z zakresu opieki nad bezdomnymi zwierzętami właścicielowi Hotelu dla psów i kotów w Sierakowie (dalej Hotel), który nie posiadał zezwolenia wydanego przez Burmistrza Polic, zgodnie z dyspozycją wynikającą z art. 7 ust. 1 pkt 4 ustawy o utrzymaniu czystości na prowadzenie schroniska dla zwierząt. Jednocześnie Urząd nie posiadał udokumentowanej informacji, iż działalność Hotelu prowadzona jest pod nadzorem służb weterynaryjnych. Kwota wydatkowana w następstwie działań stanowiących naruszenie prawa z tytułu zapłaty za usługi wykonane w 2012 r. wyniosła 6.566 zł,
- brak ze strony pracowników Urzędu rzetelnego monitoringu dalszych działań wykonanych przez właścicieli firm AC i Larus, w związku z odłowieniem z terenu Gminy 83 zwierząt⁵, co skutkowało brakiem informacji o liczbie, miejscu i warunkach przetrzymywania 5 odłowionych przez AC bezdomnych zwierząt.

¹ w latach 2012 i 2013 (do 31.03)

² dalej „Urząd”

³ Dalej AC

⁴ Dz.U. z 2012 r. poz. 391 ze zm. (dalej ustawa o utrzymaniu czystości)

⁵ W kontrolowanym okresie Urząd został obciążony kosztami przekazania do schronisk łącznie 40 zwierząt (22 psów i 18 kotów), przy czym w 2012 r. łącznie 35 zwierząt (odpowiednio 17 psów i 18 kotów).

Brak rzetelnego nadzoru spowodował również, iż w 2013 r. Urząd dokonał na rzecz firmy Larus zapłatę kwoty 1.500 zł za przekazanie jednego psa do schroniska, mimo, że zwierzę zostało przekazane osobie prywatnej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1 Wykonywanie obowiązków dotyczących organizacji opieki nad zwierzętami bezdomnymi, w tym regulacji prawnych (przepisów prawa miejscowego, uchwał rad gmin, zezwoleń) odnoszących się do ochrony zwierząt.

1.1. Burmistrz do dnia 31.03.2013 r. nie przedstawił projektu uchwały Rady Miejskiej Kamienia Pomorskiego (Rada), a Rada nie podjęła uchwały w sprawie wymagań wobec przedsiębiorców ubiegających się o uzyskanie na terenie Gminy Kamień Pomorski (Gmina) zezwolenia w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt.

(dowód: akta kontroli str. 20, 22, 247)

Wymagania wobec przedsiębiorców chcących prowadzić na terenie Gminy działalność w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt zostały uregulowane w Zarządzeniu Burmistrza Nr 417 z dnia 5 kwietnia 2006 r.

(dowód: akta kontroli str. 282-283)

Brak określenia w formie uchwały Rady Miejskiej wymagań wobec przedsiębiorców ubiegających się o uzyskanie zezwoleń w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt narusza art. 7 ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości.

W sprawie nieprzedłożenia Radzie projektu uchwały ww. zakresie Burmistrz zeznał, że: *w latach 2009 - 2011 (I połowa) nie przedkładałem Radzie takiego projektu uchwały, ponieważ kierownik Referatu Inwestycji, Zagospodarowania Przestrzennego i Gospodarki Komunalnej⁶ nie przygotował takiego opracowania. Z tego co mi wiadomo w tym okresie do Urzędu nie zgłosił się żaden podmiot zainteresowany prowadzeniem takiej działalności. W II połowie 2011 r. rozpoczęły się prace nad projektem Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kamień Pomorski. Ze względu na trudności z ustaleniem uczestników ww. Programu, wstrzymano także ustalanie wymagań wobec przedsiębiorców ubiegających się o uzyskanie zezwoleń w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt.*

(dowód: akta kontroli str. 246-247)

Zakres czynności⁷ Kierownika RIZPiGK, obejmował m.in.: terminowe przygotowanie materiałów, w tym projektów zarządzeń Burmistrza i uchwał Rady a także kierowanie działalnością Referatu, w tym nadzorowanie sprawnego, terminowego i rzetelnego wykonywania obowiązków przez podległych pracowników.

(dowód: akta kontroli str.15-16)

⁶ zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Kamieniu Pomorskim (Zarządzenie Burmistrza Nr 395/09 z dnia 22.10.2009 r., do zadań Referatu Inwestycji, Zagospodarowania Przestrzennego i Gospodarki Komunalnej (dalej „RIZPiGK”) należało m.in. utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy.

⁷ przyjęty w dniu 7 marca 2006 r.

Kierownik RIZPiGK, w sprawie nieprzedłożenia Radzie projektu ww. uchwały zeznał: *w 2006 r. po objęciu stanowiska opracowałem projekt zarządzenia Burmistrza w sprawie wymagań wobec przedsiębiorców ubiegających się o uzyskanie zezwoleń w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, który wszedł w życie 5 kwietnia 2006 r. i do dziś nie został uchylony. Uznałem, że skoro jest ww. zarządzenie, nie ma potrzeby przedkładać nowego dokumentu Radzie.*

(dowód: akta kontroli str. 275-276)

W latach 2012-2013 (do 31.03) do Urzędu nie wpłynął żaden wniosek przedsiębiorców o wydanie zezwolenia na prowadzenie działalności, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o utrzymaniu czystości.

(dowód: akta kontroli str. 20, 22, 247)

Burmistrz nie zawierał porozumień dotyczących ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk z organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.

(dowód: akta kontroli str. 20, 23)

W badanym okresie na terenie Gminy wyłapywaniem 83 bezdomnych zwierząt na zlecenie Gminy zajmowały się: firma Animal Control oraz firma Larus, (które wyłapane zwierzęta przekazywały do schronisk dla zwierząt. Podmioty wyłapujące zwierzęta nie występowały i nie posiadały ww. zezwoleń Burmistrza na prowadzenie działalności, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości. Powyższe nieprawidłowości zostały opisane w punkcie 2.2 niniejszego wystąpienia.

(dowód: akta kontroli str. 22, 50-51, 187, 229, 248)

1.2. Do dnia 31 marca 2013 r. Rada Miejska nie uchwaliła Programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy na rok 2012 i 2013.

(dowód: akta kontroli str. 22, 247)

Projekt Programu przeciwdziałania bezdomności zwierząt na terenie Gminy na rok 2012 został przekazany w dniu 9 maja 2012 r. do zaopiniowania Powiatowemu Inspektorowi Weterynarii w Kamieniu Pomorskim.

Pismem z dnia 15 maja 2012 r. Powiatowy Inspektor Weterynarii w Kamieniu Pomorskim poinformował o negatywnym zaopiniowaniu ww. projektu ze względu na brak wszystkich obligatoryjnych elementów programu wskazanych art. 11a ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt⁸, w szczególności kwestii zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku oraz wskazania gospodarstwa rolnego zapewniającego miejsce dla zwierząt gospodarskich.

(dowód: akta kontroli str. 24-34, 35-37)

W 2012 r. Burmistrz Kamienia Pomorskiego nie wywiązał się z obowiązków wskazanych w art. 11a ust. 7 ustawy o ochronie zwierząt, gdyż projekt Programu na 2012 r. nie został przedłożony do zaopiniowania organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt oraz dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich a właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii przedłożony został z opóźnieniem, tj. 98 dni po terminie wskazanym w ustawie, który upływał 1 lutego 2012 r.

⁸ Dz.U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002 ze zm. – dalej ustawa o ochronie zwierząt

Mimo uzyskania opinii właściwego powiatowego lekarza weterynarii nie usunięto w projekcie Programu wskazanych błędów i ostatecznie Burmistrz nie przekazał Radzie projektu Programu, co w konsekwencji spowodowało naruszenie art. 11a ust. 1 ustawy.

Burmistrz nie przygotował w wymaganym terminie projektu Programu na 2013 rok, co było niezgodne z art. 11a ust. 6 ustawy o ochronie zwierząt.

(dowód: akta kontroli str. 22-23, 242, 244)

W ww. sprawach Burmistrz zeznał: *działania w zakresie zapewnienia opieki nad bezdomnymi zwierzętami domowymi rozpoczęły się w Gminie Kamień Pomorski już w 2005 r. zawarciem porozumienia komunalnego z Gminą Golczewo, zgodnie z którym Gmina Kamień Pomorski powierzyła Gminie Golczewo budowę i prowadzenie schroniska dla zwierząt w miejscowości Sosnowice w zamian miała partycypować w kosztach budowy⁹ i działania schroniska. Natomiast ze względu na koszty przekraczające możliwości finansowe obu Gmin, wstrzymano realizację ww. porozumienia. Od 2007 r. do chwili obecnej trwają rozmowy z Burmistrzem Golczewa w celu ustalenia możliwości korzystania ze schroniska przez Gminę Kamień Pomorski na nowych zasadach. Przedłużające się rozmowy z Gminą Golczewo miały bezpośredni wpływ na wszelkie opóźnienia, w tym na uchwalenie Programu. /.../. Proces ustalania uczestników Programu dobiegł końca i projekt Programu na 2013 r. zostanie do końca maja br. przedłożony do zaopiniowania wymaganym podmiotom a następnie przedłożony Radzie Miejskiej.*

(dowód: akta kontroli str. 246-273)

Kierownik RIZPiGK, zeznał, że: *„...prace nad opracowaniem projektu Programu rozpocząłem w 2011 r. a następnie od początku 2012 r. ustnie zleciłem je pracownikowi. Główną przeszkodą w opracowaniu ww. dokumentu było ustalenie uczestników Programu, szczególnie wybór schroniska. Na terenie Gminy i w najbliższej okolicy nie ma podmiotu, który odpowiadałby wymaganiom dotyczącym warunków bytowych przetrzymywania zwierząt oraz możliwościom finansowym Gminy. Najbliżej położone schronisko w Sosnowicach, położone jest na uboczu co utrudnia dostęp do zwierząt i ich adopcję. A że względu na wysokie koszty przetrzymywania odłowionych zwierząt Gmina próbuje uzgodnić bardziej korzystne warunki.”*

(dowód: akta kontroli str. 275-276)

Ustalono, że Burmistrz nie zaakceptował oferty¹⁰ Komunalnego schroniska dla bezdomnych zwierząt w Sosnowicach na 2013 r. zgodnie z którą stała miesięczna opłata na utrzymanie schroniska wynosiła 2.551,95 zł, natomiast dzienna stawka wyżywienia psa 3,03 zł.

(dowód: akta kontroli str. 266-267)

Zakres czynności podinspektora RIZPiGK, obejmował m.in. prowadzenie realizacji zadań wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości w gminie, w tym współpracę z firmą zewnętrzną w sprawie wylapywania, przekazywania do schroniska bezdomnych zwierząt z terenu gminy a także wykonywanie innych czynności zleconych przez przełożonych.

(dowód: akta kontroli str. 17-19)

⁹ Zgodnie z zawartym porozumieniem, wysokość dofinansowania miała wynieść 40.000 zł

¹⁰ z dnia 3 stycznia 2013 r.

W sprawie prac związanych z opracowaniem projektu Programu na lata 2012 i 2013, podinspektora RIZPiGK zeznał: *opracowanie projektu Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy na 2012 r. zlecił mi Kierownik RIZPiGK w I kwartale 2012 r. Wstępny projekt został przez mnie przygotowany z opóźnieniem dopiero na początku maja 2012 r., ponieważ nie wiedziałam, że ustawowy termin upłynął 1 lutego 2012 r. Ze względu na trudności z ustaleniem uczestników Programu nie mogłem usunąć braków wskazanych przez Powiatowego Inspektora Weterynarii w wydanej opinii. W związku z moim odejściem z Urzędu pod koniec marca 2013 r., nie brałem udziału w opracowywaniu projektu Programu na 2013 r.*

(dowód: akta kontroli str. 278-279)

W działalności Urzędu w zakresie regulacji prawnych odnoszących się do ochrony zwierząt stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- Nieprzedłożenie Radzie Miejskiej przez Burmistrza projektów uchwał w sprawach:
 - wymagań wobec przedsiębiorców ubiegających się o uzyskanie na terenie Gminy zezwolenia w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, co było niezgodne z art. 7 ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości, stosownie do uregulowań § 22 ust. 1 Statutu Kamienia Pomorskiego, inicjatywa uchwałodawcza przysługiwała także innym podmiotom (komisje rady, kluby radnych i grupa co najmniej czterech radnych),
 - Programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy na rok 2012 oraz na 2013 rok, co było sprzeczne z wymaganiami art. 11a ust. 6 ustawy o ochronie zwierząt,
- Sprzeczne z postanowieniami art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej¹¹:
 - powierzenie w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 marca 2013 r. firmom AC i Larus wyłapywania bezdomnych zwierząt z terenu Gminy, mimo iż firmy te nie posiadały zezwolenia Burmistrza na prowadzenie działalności na terenie Gminy w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami ,
 - przetrzymywanie w Hotelu w Sierakowie w latach 2012-2013 (do 31.03.) bezdomnych zwierząt wyłapanych na terenie Gminy, mimo iż firma ta nie posiadała zezwolenia Burmistrza Polic na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami.

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność Urzędu w zakresie organizacji opieki nad zwierzętami.

Opis stanu
faktycznego

2. Wykonywanie zadań gminy w zakresie zapobiegania bezdomności oraz opieki nad zwierzętami domowymi.

2.1. W okresie od 01.01.2012 r. do 31.03.2013 r. działalność informacyjno-popularyzatorska, której celem było zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy polegała na:

- przeprowadzeniu akcji informacyjnej dotyczącej możliwości chipowania zwierząt domowych,

¹¹ Dz.U. z 2011 r., Nr. 45, poz. 236

- współpracy z wolontariuszami organizującymi zbiórki karmy oraz smyczy, kagańców, zabawek, misek, itp. na rzecz schronisk działających w pobliżu Gminy,
- dofinansowania zakupu karmy, leczenia, sterylizacji i organizacji wspólnej opieki nad kotami wolnobytuującymi w łącznej kwocie 22.376,83 zł.

(dowód: akta kontroli str. 20, 23, 221, 248, 274)

Burmistrz dodał, że *podczas spotkań w poszczególnych sołectwach mówiono mieszkańcom o sposobie postępowania z bezdomnymi zwierzętami, informowano także o konsekwencjach wynikających z porzucenia zwierząt domowych.*

(dowód: akta kontroli str. 248)

W okresie objętym kontrolą, na podstawie pisemnych wniosków zainteresowanych mieszkańców, Gmina dofinansowywała kastrację i sterylizację zwierząt domowych i wolnobytuujących kwotą 16.053,49 zł (z tego: w 2012 r. – 12.779,70 zł, w I kwartale 2013 r. – 3.273,79 zł).

Faktury dotyczące powyższych wydatków wraz z załączonymi do nich kalkulacjami zastosowanego leczenia zwierzęcia zostały zweryfikowane pod względem merytorycznym przez podinspektora RIZPiGK, formalno-rachunkowym przez pracownika Referatu Planowania i Finansów oraz zatwierdzone do zapłaty przez Burmistrza i Skarbnika Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 155, 158-186, 188, 223-228)

W Urzędzie brak było danych o ilości, rodzaju, gatunku i pochodzeniu zwierząt poddanych ww. zabiegom.

(dowód: akta kontroli str. 232, 234)

Od 2007 r. Gmina umożliwiała swoim mieszkańcom nieodpłatnie rejestrację i znakowanie zwierząt. W listopadzie 2006 r. Urząd wydatkował kwotę 14.450 zł brutto na zakup 500 sztuk chipów wraz z potrzebnym sprzętem.

(dowód: akta kontroli str. 21, 23 284-287)

Zabiegi kastracji i sterylizacji zwierząt oraz znakowanie psów w okresie kontrolowanym wykonywane były w Gabinetu Weterynaryjnym z Kamienia Pomorskiego¹², z którym Burmistrz nie zawierał umów. W Urzędzie brak było danych o ilości wykonanych wszczepień chipów.

Jak wyjaśnił podinspektor RIZPiGK, w okresie objętym kontrolą zlecenie powyższych usług Gabinetowi Weterynaryjnemu odbywało się na podstawie pisemnych oświadczeń zatwierdzonych przez Burmistrza stanowiących zgodę na finansowanie zabiegów leczniczych dla opiekunów bezdomnych zwierząt. Stawki wynikały z obowiązujących cenników i uzgadniane były z pracownikiem Urzędu telefonicznie każdorazowo po wykonanym zabiegu. Za usługę znakowania psów Gmina nie była obciążana, regulowali ją mieszkańcy.

(dowód: akta kontroli str. 158-186, 223-228, 238, 280)

Kierownik RIZPiGK pismem z dnia 10 lipca 2012 r. wystąpił do Gabinetu Weterynaryjnego z prośbą o udostępnienie ewidencji dotyczącej wykonanych wszczepień oraz ilości psów zachipowanych.

(dowód: akta kontroli str. 237)

W dniu 7 maja 2013 r. Gabinet Weterynaryjny poinformował, że *do końca 2011 r. wykonano 355 wszczepień chipów a w okresie objętym kontrolą - 25, ilość niewykorzystanych chipów na dzień 31.03.2013 r. wynosiła 120 sztuk.*

¹² dalej „Gabinet Weterynaryjny”

(dowód: akta kontroli str. 305)

2.2. W okresie od 01.01.2012 r. do 31.03.2013 r. wylapywanie zwierząt bezdomnych na terenie Gminy było przeprowadzane w miarę potrzeb na podstawie zgłoszeń telefonicznych złożonych przez podinspektora RIZPiGK, Policję oraz Straż Miejską. Zlecenia wylapywania przekazywano firmom: AC (do października 2012 r.) a następnie Larus (od października 2012 r.). W związku z powyższym Burmistrz nie podawał do publicznej wiadomości informacji wskazanych w §3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wylapywania bezdomnych zwierząt¹³.

(dowód: akta kontroli str. 20, 23, 52-128, 186-220, 247-248)

W okresie objętym kontrolą Burmistrz nie zawarł pisemnych umów z ww. firmami (AC i Larus) na wykonywanie odłowów bezdomnych zwierząt określających m.in. zasady i obowiązki stron, szczegółowe zasady wylapywania oraz postępowania z tymi zwierzętami.

(dowód: akta kontroli str. 22-23, 247-248, 277, 232-235)

Kierownik RIZPiGK zeznał: *Właściciel firmy AC sam zaproponował nam wykonywanie odławiania zwierząt. A ze względu na brak takich podmiotów na naszym terenie uznaliśmy, że propozycja jest interesująca. Jesienią 2012 r. powziąłem informacje o nieprawidłowościach w firmie AC i wówczas rozpocząłem poszukiwania nowej firmy. /.../ Firmę Larus znałem ze wcześniejszych działań związanych z dzikimi zwierzętami, które oceniałem pozytywnie. I gdy otrzymałem negatywne informacje o poprzedniej firmie zdecydowałem się na współpracę z firmą Larus. Ze względu na incydentalne zlecenia dotyczące odłowienia psów i kotów, mimo braku zezwoleń, zdecydowałem, że forma ustna będzie wystarczająca.*

(dowód: akta kontroli str. 275-277)

W badanym okresie firmy AC i Larus nie występowały do Burmistrza o wydanie zezwolenia w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości.

W sprawie zlecenia odłowów bezdomnych zwierząt w kontrolowanym okresie firmom nieposiadającym stosownych zezwoleń, Burmistrz zeznał: *W okresie badanym w Gminie nie organizowano planowanego wylapywania bezdomnych psów i kotów. Były to tylko interwencje wynikające z zagrożenia dla ludzi ze strony zwierząt bezdomnych. /.../ Z tego powodu z tymi firmami zawarto umowy ustne, stawki miały być każdorazowo uzgadniane z właścicielem firmy przy zleceniu telefonicznym interwencji. Nie miałem informacji o kłopotach, brakach w dokumentacji czy trudnościach dotyczących tej firmy.*

(dowód: akta kontroli str. 246-248)

2.3. W okresie objętym kontrolą, na terenie Gminy wylapano łącznie 83 zwierzęta, w tym 36 psów i 47 kotów, z tego w 2012 r. – 70 zwierząt (25 psów i 45 kotów), a w I kwartale 2013 r. – 13 sztuk (11 psów i 2 koty)

(dowód: akta kontroli str. 50-51, 187)

W Urzędzie nie prowadzono rejestru zgłoszeń oraz ilości przeprowadzonych interwencji dotyczących wylapywania bezdomnych zwierząt ze wskazaniem liczby odłowionych zwierząt oraz sposobu postępowania z nimi.

(dowód: akta kontroli str. 20, 23, 230)

¹³ Dz.U. Nr 116, poz. 753

Podinspektor RIZPiGK oświadczył: *nie prowadziłem żadnych rejestrów i ewidencji ponieważ uważałem, że dokumentacja księgowa wystarczy.*

(dowód: akta kontroli str. 278, 280)

Z dokumentacji przekazanej przez AC do Urzędu wynikało, że w okresie od stycznia do października 2012 r. firma AC odłowiła 55 zwierząt (22 psy i 33 koty), a do Hotelu w Sierakowie przekazała 40 zwierząt (22 psy i 18 kotów).

(dowód: akta kontroli str. 50-51, 106, 129-153, 278-280)

Hotel w Sierakowie obciążył w tym samym czasie Gminę kosztami przyjęcia 35 wyłapanych zwierząt, w tym 17 psów i 18 kotów, tj. o 5 psów mniej od liczby psów wyłapanych przez firmę AC.

(dowód: akta kontroli str. 50-51, 129-153, 187)

Wyłapywanie bezdomnych zwierząt bez zapewnienia im miejsca w schronisku narusza art. 11 ust 3 ustawy o ochronie zwierząt.

Podinspektor RIZPiGK wyjaśnił: *podczas kilku rozmów telefonicznych z właścicielami AC i Hotelu byłem zapewniany, że odłowione zwierzęta zostały dostarczone i przebywają w Hotelu. /.../ Umawiałem się także wielokrotnie na wizytę w Hotelu, jednak w dniu umówionego spotkania właściciel Hotelu odwoływał je. Urząd nie posiada informacji do dnia dzisiejszego co się stało z brakującymi zwierzętami oraz o sposobie postępowania z nimi z powodu zerwania kontaktu z firmą.*

(dowód: akta kontroli str. 232, 234-235)

Firma Larus w okresie października 2012 r. do 31 marca 2013 r. obciążyła¹⁴ Gminę kosztami wyłapania 28 zwierząt (14 psów i 14 kotów) oraz przekazania 5 psów do schronisk. Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Szczecinie i Stargardzie Szczecińskim potwierdziły przyjęcie 4 psów¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 106, 129-153, 278-280, 294-304)

Firma Larus obciążyła Gminę łącznie kwotą 7.500 zł z tytułu przekazania w I kwartale 2013 r. do schroniska 5 odłowionych psów, podczas gdy Schroniska dla bezdomnych zwierząt ze Szczecina i Stargardu Szczecińskiego potwierdziły przyjęcie tylko 4 psów odłowionych w tym okresie na terenie Gminy przez ww. firmę. Ustalono, że Larus, nienależnie obciążyła Gminę kwotą 1.500 zł tytułem przekazania do schroniska jednego psa, który przekazany został do osoby prywatnej.

(dowód: akta kontroli str. 187-220, 293-304)

W sprawie sposobu postępowania z odłowionymi zwierzętami Burmistrz zeznał: *nie miałem informacji o kłopotach, brakach w dokumentacji czy trudnościach dotyczących tej firmy, dlatego też nie pytałem pracowników RIZPiGK o sposób postępowania z odłowionymi zwierzętami.*

(dowód: akta kontroli str. 247-248)

W powyższej sprawie podinspektor RIZPiGK zeznał: *ze względu na krótki okres współpracy z firmą Larus nie zdążyłem podjąć żadnych czynności kontrolnych. Wcześniej współpracowaliśmy z firmą Larus w sprawach dotyczących dzikich zwierząt i wówczas nie miałem żadnych uwag.*

¹⁴ na podstawie przedłożonej dokumentacji księgowej, fotograficznej oraz notatek służbowych sporządzonych po każdej interwencji

¹⁵ odpowiednio: 1 i 3

(dowód: akta kontroli str. 232-235, 278-280)

W okresie od 01.01.2012 r. do 31.03.2013 r. Urząd, za wykonanie zleconych odłowów bezdomnych zwierząt zapłacił 24.907 zł¹⁶. Usługa odłowienia została wykonana przez:

- AC, który w okresie od stycznia 2012 r. do października 2012 odłowił 70 zwierząt. Wartość zlecenia wg wystawionych rachunków wynosiła 12.621 zł.
- Larus, który w okresie od października do grudnia 2012 r. odłowił 15 zwierząt oraz w 2013 r. (do 31.03) - 13. Wartość zlecenia wg wystawionych rachunków wynosiła odpowiednio: 6.944 zł i 5.342 zł.

(dowód: akta kontroli str. 50-51, 187)

Hotel w Sierakowie w okresie od 01.01.2012 r. do 31.10.2012 r. obciążył Gminę, za przyjęcie do Hotelu 35 zwierząt (17 psów i 18 kotów), na łączną kwotę 6.566 zł.

(dowód: akta kontroli str. 129-153)

Według informacji Burmistrza Polic, pobranej na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK ustalono, że prowadzący Hotel w Sierakowie nie posiadał zezwolenia Burmistrza Polic na prowadzenie w Hotelu schroniska dla bezdomnych zwierząt. Burmistrz Kamienia Pomorskiego oraz pracownicy Urzędu nie weryfikowali czy ww. podmiot, któremu płacono za przetrzymywane zwierzęta wyłapane na terenie Gminy posiadał stosowne zezwolenie na wykonywanie usług polegających na prowadzeniu w Hotelu schroniska dla bezdomnych zwierząt oraz czy działalność ta prowadzona była pod nadzorem weterynaryjnym.

(dowód: akta kontroli str. 242, 244, 346-248)

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 4 ustawy o utrzymaniu czystości na prowadzenie przez przedsiębiorców schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części wymagane jest uzyskanie zezwolenia. Natomiast wg art. 7 ust. 6 ww. ustawy zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, udziela, w drodze decyzji, wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce świadczenia usług. Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy o gospodarce komunalnej, jeżeli do prowadzenia danego rodzaju działalności na podstawie innych ustaw jest wymagane uzyskanie zezwolenia, jednostki samorządu terytorialnego mogą powierzyć wykonywanie zadań wyłącznie podmiotowi posiadającemu wymagane zezwolenie.

Burmistrz wyjaśnił, że ze względu na trwające rozmowy z Burmistrzem Golczewa w celu ustalenia możliwości korzystania z bliżej położonego schroniska w Sosnowicach, Hotel był rozwiązaniem tymczasowym. Dodał, że pracownicy RIZPiGK nie informowali go o kłopotach, brakach w dokumentacji czy trudnościach dotyczących tej firmy.

(dowód: akta kontroli str. 246-248)

W sprawie weryfikacji rachunków przedkładanych przez Hotel w Sierakowie za wykonane usługi, podinspektor RIZPiGK wyjaśnił: *kontynuowałem z Hotelem współpracę z lat poprzednich sądząc, że wszystkie stosowne zezwolenia zostały Urzędowi przedstawione.*

(dowód: akta kontroli str. 242-245)

W okresie objętym kontrolą Urząd nie kontrolował sposobu wykonywania przez AC, Larus oraz Hotel w Sierakowie zleconych im przez Gminę usług, nie występował również na piśmie do ww. firm o udostępnienie informacji o miejscu

¹⁶ w tym w 2012 r. – 19.565 zł, I kwartał 2013 r. – 5.342 zł

przetrzymania zwierząt wyłapanych na terenie Gminy, ich stanie ilościowym i zdrowotnym, wykonanych zabiegach, padnięciach, eutanazjach lub adopcjach.

(dowód: akta kontroli str. 233, 235)

W sprawie braku nadzoru nad sposobem postępowania z odłowionymi zwierzętami przez AC, Hotel i Larus, Podinspektor w RIZPiGK wyjaśnił, że kilkakrotnie próbował telefonicznie umówić się z właścicielami firmy AC i Hotel w celu zweryfikowania prowadzonych przez nich działań, jednakże w ostatniej chwili odwoływali oni spotkania.

(dowód: akta kontroli str. 232-235, 278-280)

W latach 2007-2012 Burmistrz nie dokonywał kontroli wykonywania zadań przez Kierownika RIZPiGK i zeznał: *ze względu na brak negatywnych sygnałów, wierzyłem w słowa pracowników, którzy zapewniali, że zadanie jest realizowane.*

(dowód: akta kontroli str. 246-248, 341-345)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w zakresie zapobiegania bezdomności oraz opieki nad zwierzętami stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w badanym okresie Urząd powierzał opiekę nad wyłapanymi w Gminie bezdomnymi zwierzętami właścicielowi Hotelu w Sierakowie, który nie posiadał zezwolenia Burmistrza Polic na prowadzenie działalności. Jednocześnie Urząd nie posiadał informacji, czy Hotel prowadził działalność pod nadzorem służb weterynaryjnych,
- w latach 2012-2013 (do 31.03.) Urząd zlecał firmą AC i Larus wykonywanie odławiania bezdomnych zwierząt z terenu Gminy, mimo iż firmy te nie posiadały zezwolenia Burmistrza na wykonywanie takiej działalności na terenie Gminy a z firmami tymi nie określono m.in. zasad wyłapywania oraz postępowania ze zwierzętami,
- w okresie objętym kontrolą Urząd nie kontrolował sposobu wykonywania przez AC, Larus oraz Hotel w Sierakowie zleczanych im usług, nie występował też do ww. firm o udostępnienie informacji o miejscu przetrzymywania zwierząt wyłapanych na terenie Gminy, ich stanie ilościowym i zdrowotnym, wykonanych zabiegach, padnięciach, eutanazjach lub adopcjach. W efekcie ww. nieprawidłowości i zaniedbań Urząd nie posiadał informacji o losie i miejscu pobytu 5 psów wyłapanych przez AC, a firma Larus obciążyła Urząd za przekazanie 1 psa do schroniska, mimo iż pies wcześniej przekazany został do adopcji.

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli, negatywnie ocenia działalność Urzędu w powyższym zakresie.

3. Legalność i gospodarność wydatków. Rzetelność rozliczeń.

3.1. Na zapobieganie bezdomności zwierząt Gmina w 2012 r. wydatkowała ogółem¹⁷ 44.655 zł, w tym na: odłowienie¹⁸ 70 bezdomnych zwierząt - 19.565 zł, zabiegi weterynaryjne - 12.780 zł, przyjęcie 35 bezdomnych psów i kotów do hotelu 6.566 zł, zakup karmy dla wolnobytnujących kotów 5.744 zł.

(dowód: akta kontroli str. 38-44, 50-51, 129, 154-155, 229)

Opis stanu
faktycznego

¹⁷ Według planu po zmianach

¹⁸ w tym dojazd, usługa odłowienia, ewentualne zabiegi weterynaryjne, kwarantanna

Na realizację przedmiotowych zadań w planie na 2013 r. zostały zabezpieczone środki w wysokości 29.500 zł.

Wykorzystanie środków na dzień 31.03.2013 r. wynosiło 16.695,23 zł, w tym: odłowienie 13 bezdomnych zwierząt 5.342 zł, zabiegi weterynaryjne 3.274 zł, przekazanie 5 bezdomnych psów do schroniska 7.500 zł, zakup karmy dla wolnobytnujących kotów 579 zł.

(dowód: akta kontroli str. 38, 45-49, 187-188, 229)

Kontrola 100% wydatków poniesionych przez Gminę na zapobieganie bezdomności zwierząt w okresie objętym kontrolą w łącznej wysokości 61.348,83 zł wykazała, że:

- wszystkie wydatki zostały poniesione na podstawie rachunków i faktur VAT, które zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno – rachunkowym, zatwierdzone do zapłaty przez upoważnione osoby i wprowadzone do ewidencji księgowej oraz terminowo opłacone,
- dokumenty poświadczające poniesienie wydatków w kwocie 24.907 zł za odłowienie w badanym okresie 84 sztuk bezdomnych zwierząt zostały wystawione przez podmioty, które nie posiadały zezwolenia do prowadzenia na terenie Gminy działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości,
- dokumenty poświadczające poniesienie wydatków w kwocie 6.566 zł z tytułu przekazania do Hotelu w Sierakowie i schroniska w Szczecinie 35 bezdomnych zwierząt zostały wystawione przez podmiot, który nie posiadał zezwolenia na prowadzenie ww. działalności na terenie Gminy, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 4 ustawy o utrzymaniu czystości,
- z budżetu Gminy została wydatkowana kwota 1.500 zł z tytułu przekazania do schroniska 1 odłowionego psa do schroniska mimo, że faktycznie zwierzę trafiło do osoby prywatnej.

(dowód: akta kontroli str. 50-220, 296-304)

Zgodnie z Instrukcją obiegu i kontroli dokumentów obowiązującą w Urzędzie¹⁹, dowód stanowiący podstawę wypłaty powinien być przed dokonaniem wypłaty sprawdzony pod względem merytorycznym przez upoważnionego pracownika właściwej komórki organizacyjnej. Sprawdzenie to polega na potwierdzeniu zgodnie z umową właściwego wykonania usługi, tj. na ustaleniu rzetelności danych, celowości, gospodarności i legalności.

(dowód: akta kontroli str. 306, 313, 315-316)

Sprawdzania pod względem merytorycznym dokumentów księgowych związanych z organizacją wyłapywania zwierząt bezdomnych w okresie objętym kontrolą na dokonywał upoważniony pracownik Urzędu, podinspektor RIZPiGK.

(dowód: akta kontroli str. 333, 335)

W sprawie weryfikacji rachunków przedkładanych przez AC i Larus za wykonane usługi, podinspektor RIZPiGK wyjaśnił: *rachunki akceptowałem, ponieważ moim zdaniem AC i Larus wiarygodnie wywiązywali się z zakresu wyłapywania zwierząt.*

(dowód: akta kontroli str. 242-245)

Zgodnie z ww. Instrukcją, faktury dotyczące ww. wydatków zostały zweryfikowane także pod względem formalno-rachunkowym przez pracownika Referatu Planowania i Finansów oraz zatwierdzone do zapłaty przez Burmistrza i Skarbnika Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 306, 309-316)

¹⁹ stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia Burmistrza Nr 162A/11 z dnia 30 grudnia 2011 r.

Z dokumentacji księgowej wynikało, że w okresie od 01.01.2012 r. do 31.03.2013 r. Urząd zapłacił za realizację łącznie 38 zgłoszeń dotyczących bezdomnych zwierząt, w tym w: 2012 r. - 28 oraz do 31.03.2013 r. - 10. Wszystkie 38 zgłoszeń dotyczyło konieczności odłowu i umieszczenia zwierząt w schronisku: w 2012 r. 21 zleceń zrealizowanych przez AC i 7 przez Larus oraz w 2013 r. wszystkie (10) przez Larus.
(dowód: akta kontroli str. 50-51, 187, 248)

3.2. W okresie objętym kontrolą pracownicy Urzędu nie przeprowadzali kontroli sposobu realizacji przez firmy AC, Hotel i Larus zleceń w zakresie zapewnienia opieki nad bezdomnymi zwierzętami postępowania z wyłapanymi zwierzętami.
(dowód: akta kontroli str. 231, 278-280)

W ocenie NIK, wydatkowanie przez Urząd w latach 2012-2013 (do 31.03.) kwoty 24.907 zł za wyłapanie w Gminie przez AC i Larus bezdomnych zwierząt należy ocenić jako wydatek poniesiony w następstwie działań niezgodnych z prawem, gdyż zrealizowany został na rzecz podmiotów nieposiadających zezwoleń na prowadzenie w Gminie takiej działalności. Jednocześnie Urząd przekazał 6.566 zł na rzecz Hotelu w Sierakowie, mimo iż Hotel nie posiadał zezwolenie Burmistrza Polic na prowadzenie w Hotelu schroniska dla bezdomnych zwierząt a Urząd nie posiadał informacji, czy działalność ta prowadzona była pod nadzorem służb weterynaryjnych. Ponadto ww. środki przekazano mimo braku nadzoru i kontroli nad realizacją przez ww. firmy zleconych usług.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w powyższym zakresie.

IV. Wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁰, wnosi o:

1. Niezwłoczne przedstawienie Radzie Miejskiej projektu uchwały w sprawie wymagań wobec przedsiębiorców ubiegających się o uzyskanie na terenie Gminy zezwolenia w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, wymaganej ustawą o utrzymaniu czystości,
2. Niezwłoczne opracowanie projektu uchwały w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na 2013 r., wymaganej ustawą o ochronie zwierząt i przekazanie do zaopiniowania stosownym podmiotom a następnie Radzie Miejskiej w celu uchwalenia,
3. Zlecanie wyłapywania zwierząt wyłącznie podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia na prowadzenie na terenie Gminy działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami,
4. Zapewnienie wyłapanym bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku poprzez zawarcie umowy ze schroniskiem, określającej w szczególności obowiązek prowadzenia schroniska pod nadzorem służb weterynaryjnych
5. Wyegzekwowanie od firmy Larus kwoty 1.500 zł nienależnie pobranej za przekazania psa do schroniska, którego faktycznie przekazano osobie prywatnej,

²⁰ Dz.U. z 2012 r., poz.82.

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena
częstkowa

Wnioski
pokontrolne

6. Podjęcie działań usprawniających nadzór nad wykonywaniem zadań przez pracowników RIZPiGK,
7. Wdrożenie skutecznego monitoringu liczby zwierząt wyłapanych na terenie Gminy i przekazanych do schronisk, warunków przetrzymywania zwierząt w schronisku oraz ich stanów liczbowych, w tym wydanych do adopcji.
8. Wyjaśnienia losu i miejsca pobytu 5 zwierząt bezdomnych psów wyłapanych na terenie Gminy przez Animal Control i nie przekazanych do schroniska.

Prawo
zgłoszenia
zastrzeżeń

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i
wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia 11 czerwca 2013 r.

Dyrektor Delegatury NIK
w Szczecinie

.....
Podpis